

การประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยม
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี ๒๕๕๒
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ดำเนินการจัดประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุกระจายเสียงยอดเยี่ยมประจำปี ๒๕๕๒ เพื่อประกาศเกียรติคุณและมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด โดยมีหลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เน้นการผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อผู้ฟัง และมีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคม
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน
- เพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ทำงานด้านรายการข่าวและสารคดีวิทยุกระจายเสียง

ประเภทรางวัล

รางวัลข่าวและสารคดีวิทยุมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑. ข่าวประกอบเสียง

๑.๑ ยอดเยี่ยม ๑ รางวัล เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

๑.๒ ชมเชย ๑ รางวัล เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

๒. สารคดีวิทยุ

๒.๑ ยอดเยี่ยม ๑ รางวัล เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

๒.๒ ชมเชย ๑ รางวัล เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

เงื่อนไขการประกวด

ผลงานที่ส่งเข้าประกวด ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. การออกอากาศ ต้องเป็นงานที่ได้เคยออกอากาศจริงในประเทศไทย โดยระบุ สถานี วัน เวลาที่ออกอากาศอย่างชัดเจน
๒. กระบวนการผลิต ต้องเป็นการผลิตขึ้นเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบหรือทำสำเนาส่วนหนึ่ง ส่วนใดจากผลงานของผู้อื่น โดยผู้ผลิตและเจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องเป็นคนไทย
๓. ระยะเวลาการเผยแพร่ ต้องเป็นงานที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ ระหว่าง ๑ มกราคม – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒
๔. จำนวนผลงานที่ส่งประกวด สถานีสามารถส่งผลงานเข้าประกวดได้โดยไม่จำกัดจำนวน
๕. การรับรองการออกอากาศ ผลงานที่ส่งประกวดต้องมีใบรับรองการออกอากาศจากนายสถานีวิทยุที่ได้เผยแพร่งานดังกล่าว

รายละเอียดการส่งผลงานเข้าประกวด

๑. ส่งผลงานในนามสถานีเท่านั้น โดยทำจดหมายนำส่งข่าวที่เข้าประกวด ว่ามีกี่เรื่องและส่งเข้าประกวดในประเภทใด พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อผู้ประสานงานในการส่งข่าวเข้าประกวด
๒. ต้องทำสำเนาเทปผลงานในรูปแบบ CD สกู๊ปไฟล์ MP3 จำนวน ๒ ชุดต่อเรื่องต่อแผ่น
๓. แนบรายละเอียดของผลงาน จำนวน ๒ ชุด ดังนี้
 - ๓.๑ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ โทรศัพท์ติดต่อ ชื่อหัวหน้างานผู้รับรอง และระบุ วัน เวลา ออกอากาศ
 - ๓.๒ บทคัดย่อ สรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบการเสนอผลงานชิ้นนั้น ๆ ความยาวไม่เกิน ๒ หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้
 - (๑) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน
 - (๒) ความเด่น ลักษณะเฉพาะ หรือความพิเศษของผลงาน
 - (๓) คุณค่าของผลงานต่อสังคม
 - ๓.๓ ความยาวของเรื่องที่น่าเสนอ วัน เวลา และสถานีที่ออกอากาศ
 - ๓.๔ บทของผลงานดังกล่าว (Full Script)
 - ๓.๕ ข้อมูลประกอบอื่น ๆ (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การตัดสิน

การพิจารณาผลงานที่ส่งประกวดมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. คุณค่าข่าว/สารคดี เป็นผลงานที่สร้างสรรค์สังคม ก่อให้เกิดสิ่งดี ๆ ขึ้นในสังคมไทย
๒. มีการค้นคว้าข้อมูล การเขียน และกระบวนการผลิตทางวิทยุที่ดี
๓. ประเด็นมีความลึก ชัดเจน และแหลมคม ทำให้เห็นแง่มุมใหม่ ๆ
๔. มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม

๕. มีจริยธรรมในการคัดเลือกและนำเสนอผลงาน
๖. เป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวดเอง ไม่ได้ลอกเลียนแบบใครมา

การส่งผลงานเข้าประกวด

ส่งผลงานที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เลขที่ ๕๓๘/๑ ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘-๖๕๒๒-๔๒๘๘ โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๘๔๘๘ ภายใน ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

คณะกรรมการตัดสิน

๑. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ประธาน กก. ควบคุมจริยธรรม สมาคมนักข่าวฯ	ประธาน
๒. นางสาวโสภิต หวังวิวัฒนา	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะฯ	กรรมการ
๓. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ที่ปรึกษา สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการ
๔. นางสาวนวนลน้อย ธรรมเสถียร	นักจัดรายการอิสระ	กรรมการ
๕. นายฉัตรชัย เชื้อรามัญญ์	สำนักข่าวเด็กและเยาวชน	กรรมการ
๖. นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์	เลขาธิการ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการ เลขานุการ

คำนิยาม

ข่าวประกอบเสียง

คือการรายงานข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้เลือกใช้เสียงบรรยากาศในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เสียงประกอบจากแหล่งข่าว หรือแหล่งข้อมูล และเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับข่าว มาประกอบข่าวออกอากาศ เพื่อเสริมให้เนื้อหาที่น่าสนใจและความน่าเชื่อถือ รวมทั้งทำให้ข่าวมีสีสันมากกว่าการรายงานแต่เสียงของผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียว

ปัจจุบันการรายงานข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงส่วนใหญ่ในประเทศไทย มักจะเน้นที่การรายงานของผู้สื่อข่าวเป็นหลัก มีอยู่บ้างที่นำเสียงผู้ให้สัมภาษณ์มาใช้ประกอบข่าว แต่การใช้เสียงดังกล่าว มักจะไม่ค่อยได้มาตรฐาน อาทิ บทนำเข้าเสียง (Cue) มักจะซ้ำกับเนื้อหาในเสียงสัมภาษณ์ คุณภาพของเสียงต่ำจนฟังไม่รู้เรื่อง ซึ่งอาจเกิดจากเครื่องมือที่ด้อยคุณภาพหรือผู้สื่อข่าวขาดความเอาใจใส่ ไม่ได้ใช้เสียงสัมภาษณ์เพื่อการสื่อข่าวที่ดีพอ ทั้งในแง่เทคนิคการนำเสนอและการสื่อข่าว เป็นต้น

ข่าวประกอบเสียงที่ดี สะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุ ดังต่อไปนี้

๑. ทักษะในการจับประเด็นข่าว
๒. ทักษะในการสัมภาษณ์และเลือกใช้เสียงสัมภาษณ์
๓. ทักษะในการเขียน การสร้างความสมดุลของข่าว และการรายงานข่าว
๔. ทักษะในการจัดโครงสร้างข่าว ไม่ใช่เสียงประกอบโดยขาดหลักการสื่อความหมาย
๕. ทักษะในการใช้เทคนิคการทำข่าววิทยุ

สารคดีวิทยุ

คือการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางวิทยุได้อย่างน่าสนใจ โดยใช้ศิลปะและองค์ประกอบทางเสียงอย่างน้อย ๒ ประเภท จากเสียงประกอบประเภทต่างๆ เช่น รายงานผู้สื่อข่าว เสียงสัมภาษณ์ เสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี เสียงบุคคลหรือเหตุการณ์ในอดีต เป็นต้น โดยนำเสียงแต่ละประเภทมาแทรกเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม สารคดีวิทยุที่ดีจะสามารถให้ภาพให้อารมณ์ ความรู้สึกกับผู้ฟังอย่างมาก

สารคดีวิทยุไม่ควรจะสั้นจนเกินไป เนื่องจากอาจได้ใจความไม่ครบถ้วน ความยาวขั้นต่ำอยู่ที่ประมาณตั้งแต่ ๒ นาทีขึ้นไป ส่วนความยาวโดยรวมขึ้นอยู่กับรูปแบบและเนื้อหารายการ ตลอดจนเวลาในการออกอากาศ

สารคดีวิทยุที่ดีจะสะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุดังต่อไปนี้

๑. ทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลรอบด้าน
๒. ทักษะในการเลือกประเด็น
๓. ทักษะในการเขียนข่าว เสนอรายงานที่สมดุลในการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์และองค์ประกอบอื่นๆ เช่น การเลือกเสียงประกอบ (Clip) ที่สามารถเล่าเรื่องได้เหมาะสมที่สุด
๔. ทักษะในการสัมภาษณ์
๕. ทักษะในการใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดภาพได้อย่างเหมาะสมจะไม่สะเปะสะปะไร้ทิศทางไม่ว่าจะเป็นเสียงเหตุการณ์ (Sound effect) เพลง หรือเสียงสัมภาษณ์เพื่อสร้างสีสันกับสารคดี โดยที่ไม่ก่อให้เกิดความสับสน

ผลงานข่าวประกอบเสียง ประจำปี ๒๕๕๒

เรื่อง	นาที	สถานี/ผู้จัดทำ
๑. การเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ: ภัยที่โลกกำลังเผชิญ	๔:๒๓	สวท. กรุงเทพฯ: จำนงค์ ศรีณยพิพัฒน์
๒. เปิดโงกธนาคารชุมชนแห่งแรกของประเทศ	๔:๓๔	สำนักข่าวไทย อสมท: นิพนธ์ ตั้งแสงประทีป
๓. ผลกระทบต่อประชาชนหลังการปิดล้อม อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิของกลุ่มเสื้อแดง	๕:๑๐	วิทยุจุฬาฯ: สุรพงษ์ เพื่อช่อ
๔. สิทธิคนพิการกับการเข้าถึงบริการ โทรคมนาคม	๖:๕๑	วิทยุจุฬาฯ: นิตยา น้อยใหญ่
๕. เกษตรกรลุ่มน้ำกวังดีใจ ฝนตกช่วยชีวิต	๒:๔๑	เสียงสื่อสารมวลชน มข.
๖. อาจารย์มหาวิทยาลัยพายัพผู้ไร้สัญชาติ ให้กำลังใจน้องหม่องไปแข่งขันเครื่องบิน กระดาษพับที่ประเทศญี่ปุ่น	๒:๐๗	เสียงสื่อสารมวลชน มข.

ผลงานสารคดีวิทยุกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๕๒

เรื่อง	นาที	สถานี/ผู้จัดทำ
๑. อาชญากรรมในการสอบสวน ตอน (๑)	๒๑:๑๗	สำนักข่าวไทย อสมท:
ตอน (๒)	๑๘:๒๒	สุวิทย์ บุตรพริ้ง/ สุรชา บุญเปี่ยม
๒. แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า: ชีวิตบนเส้นความหวัง	๒๒:๒๘	สวท. ลำพูน: ศรีสุข อาษา
๓. สวนสาคิดการเกษตรเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตการเกษตรของชาวอัมพวา ฯ	๕:๕๑	วิทยุจุฬาฯ: สุรพงษ์ เพื่อช่อ
๔. โรงเรียนพระดาบส สร้างคนดีสู่สังคม	๕:๒๘	วิทยุจุฬาฯ: นิตยา น้อยใหญ่
๕. เมื่อ 'ปู' เป็นครูเด็ก	๖:๕๘	วิทยุจุฬาฯ: นิตยา น้อยใหญ่
๖. ขอ 'ดาระอั้ง' เป็นคนไทย	๖:๔๕	สวท. เชียงใหม่: ธนวัฒน์ ชุ่มแสง
๗. แต่ 'ขุนนางป่า' รงค์ วงษ์สวรรค์	๙:๐๔	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๘. 'ดาระอั้ง' ชนเผ่าเล็ก ๆ ในป่าใหญ่	๖:๔๙	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๙. บ้านไม้หลังเก่ากลางเมืองเชียงใหม่	๕:๔๔	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๑๐. บุญเป็ง จันต๊ะภาษา เกษตรกรอารมณ์ดี	๔:๕๗	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๑๑. ด้วยความรักเพื่อยุติความรุนแรง	๖:๔๕	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๑๒. เชียงใหม่ร่วมใจรณรงค์งดเผา ตอน (๑)	๕:๓๗	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
ตอน (๒)	๕:๒๔	
๑๓. เหล้ากับประเพณี	๓:๕๕	เสียงสื่อสารมวลชน มช.
๑๔. หยุดความรุนแรงในครอบครัว	๖:๔๔	เสียงสื่อสารมวลชน มช.

ผลการตัดสิน

๑. ชำวประกอบเสียง

- ๑.๑ ชำวประกอบเสียงยอดเยี่ยม ไม่มีผู้ใดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใดได้รับรางวัล
๑.๒ ชำวประกอบเสียงชมเชย ได้แก่ ชำว 'สิทธิคนพิการกับการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม'
โดยนิตยา น้อยใหญ่ สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. สารคดีวิทยุ

- ๒.๑ สารคดีวิทยุกระจายเสียงยอดเยี่ยม ไม่มีผู้ใดจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใดได้รับรางวัล
๒.๒ สารคดีวิทยุกระจายเสียงชมเชย ได้แก่ สารคดีเรื่อง 'เมื่อปูเป็นครูเด็ก' โดยนิตยา น้อยใหญ่ สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

‘สิทธิคนพิการกับการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม’

ข่าวประกอบเสียงชมเชย โดยนิตยา น้อยใหญ่ วิทยุจุฬาฯ

(ออกอากาศ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ความยาว ๖:๕๐ นาที)

ค นิต ย์ ผามะณี	<p>สิ่งที่คนพิการต้องการนั้นจริงๆแล้วไม่ได้ต้องการให้ทำคามพิการนั้นหายหรือกเพียงแต่จะทำอย่างไรที่จะลดอุปสรรคอันเกิดจากส่วนที่มันพิการนั้นไป ในเรื่องระบบโทรคมนาคมก็เช่นเดียวกันครับจริงๆแล้วเราไม่ได้ต้องการว่าจะต้องออกแบบมาพิเศษเพื่อเราเพียงแต่ว่ามันจะมีวิธีการยังไงที่จะลดข้อจำกัดหรือว่าทำให้เราสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้เท่าเทียมกับคนอื่น</p>
ผู้ ประกาศ	<p>นี่เป็นคำพูดของคณิตย ์ ผามะณี ผู้พิการทางสายตา ที่บอกเล่าให้ฟังถึงความต้องการด้านอุปกรณ์โทรคมนาคมกับคนปรกติทั่วไป ทั้งที่รายงานการศึกษา แนวทางการให้บริการโทรคมนาคมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุในประเทศไทยของสถาบันวิศวกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค ก็ระบุว่า กทช.มีหน้าที่จัดให้มีการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญปีพ.ศ.2550 กำหนดไว้ในมาตรา 30 ไม่ให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการสถานภาพทางกายหรือสุขภาพ</p> <p>แต่วันนี้สิ่งที่คณิตย ์ได้รับ ยังไม่ตอบสนองถึงความเท่าเทียมอย่างแท้จริง ในปัจจุบันคณิตย ์มีอาชีพเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในจังหวัดลพบุรีที่ต้องใช้การสนทนาโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารด้านโทรคมนาคมมาร่วมด้วยถึงแม้จะช้ากว่าคนปกติ</p>
ค นิต ย์ ผามะณี	<p>รายงานก็ส่งอีเมลล์ใส่แผ่นซีดีมา ใส่แฟตไดท์แล้วแต่ใครจะสะดวกอันนี้ถ้ารายงานแต่ถ้าเป็นข้อสอบถ้าเป็นไรต้องเขียนก็ให้เขาเขียนนั้นแหละแล้วเราก็ให้เด็กมาอ่านให้ฟังเอา คือคนตาบอดข้อจำกัดเลยก็คือว่าถ้าอะไรก็ตามที่มันอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ เราไม่สามารถอ่านเองได้ ถ้าไม่สามารถอ่านเองได้บางที่เราว่างแต่คนอ่านให้เรามันไม่มี เราก็ต้องนั่งหายใจทิ้งไปนั่นแหละบางที่มันไม่เหมาะจะแบบว่าเราว่างแล้วมีคนอ่านคือโดยเวลามันใช้มากกว่าคนอื่นอยู่แล้วแหละเพียงแต่ว่าเอาถ้าเราจังหวะดีหาคนอ่านให้ทัน</p>
ผู้ ประกาศ	<p>ข้อมูลจากสถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา มีผู้พิการทางสายตาร้อยละ 1 ของประชากร หรือประมาณ 6 แสนกว่าคน มีโทรศัพท์มือถือ แต่การใช้โทรศัพท์มือถือของกลุ่มคนตาบอดมีเพียงการรับสายเข้าหรือโทรออกเท่านั้น แม้จะซื้อรุ่นที่แพงแค่ไหนก็ไม่สามารถใช้ฟังก์ชั่นหรือประโยชน์อื่นๆ ที่ติดมากับเครื่องได้ เพราะไม่สามารถมองเห็นได้</p> <p>ไปรเวท สทานส์ตย ์ ผู้พิการทางสายตา จากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยเป็นอีกผู้หนึ่งที่ออกมาเรียกร้องในการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพราะสำหรับคนพิการแล้วโทรศัพท์ที่มีการบริการเสียงพูดเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญต่อคนพิการเป็นอย่างมาก แต่ราคาก็สูงมากเช่นกัน</p>
ไปรเวท ส ท า น	<p>ทุกวันนี้อย่างระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมระบบพวกเอจันดาวเทียมอะไรอย่างนี้รับหรือว่าแม้แต่เครื่องโทรศัพท์ตนเองเนี่ยเขาก็อยากจะได้เครื่องที่มันมีเสียงที่พอจะบอกให้ได้ว่าเข้า</p>

สตั๊ด	เมนูไหนอะไรอย่างเนี่ยว่าตอนนี้กำลังทำอะไรกับเครื่องอยู่อะไรอย่างนี้
ผู้ประกาศ	<p>การบริการด้านโทรคมนาคมของคนพิการ ที่ไม่ได้ออกแบบมารองรับคนพิการทำให้คนพิการเหล่านี้ ต้องใช้ต้นทุนจำนวนมากกว่าคนปกติในการดำรงชีวิต แม้จะมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 ที่ระบุว่า ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท</p> <p>นายมณฑิธร บุญตัน นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การเข้าถึงกลุ่มประชาชนที่หลากหลายยังไม่อยู่ในความเข้าใจของสังคมโดยรวม ส่วนใหญ่การให้บริการจะเน้นเฉพาะพื้นที่ การเข้าถึงกลุ่มประชากรที่หลากหลายยังเป็นเรื่องใหม่ และมีผู้พิการหลายคนที่ถูกกละเลย</p>
มณฑิธร บุญตัน	<p>คนพิการซึ่งมีถึง 6 ล้านคนเศษนี้หะครับประมาณ 10 เปอร์เซนต์หะครับตามประมาณการขององค์การอนามัยโลก ถ้าเราไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกระแสหลัก การมีส่วนร่วมในฐานะประชาชนก็จะเป็นการมีส่วนร่วมที่ที่ไม่มีความหมายอะไร จะเป็นการมีส่วนร่วมในฐานะของพระประด๊ับ ไม่ได้เป็นการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่หรืออย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเราไม่สามารถมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในสังคมได้เนี่ย เราก็ไม่สามารถที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนหรือกำหนดนโยบายที่มีผลกระทบต่อชีวิตของเราได้เราก็มีฐานะไม่ต่างอะไรกับพลเมืองชั้นสอง</p>
ผู้ประกาศ	<p>นพ.ประวิทย์ ลี่สถาพรวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม กล่าวว่า การเข้าถึงโทรคมนาคมของผู้พิการทางสายตายังเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ทำให้การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างจำกัด กทช.ควรจัดให้มีการบริการเรื่องความรู้บริการเรื่องสุขภาพ เพื่อให้คนตาบอดมีสิทธิในการใช้บริการสาธารณะโทรคมนาคมอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป</p>
นพ.ประวิทย์ ลี่สถาพรวงศ์	<p>โทรศัพท์มือถือเองเนี่ยเดี๋ยวนี้มันให้บริการได้มากกว่าแค่โทรออกและรับสาย มันมีบริการข้อมูลบริการอินเทอร์เน็ต ดังนั้นจริงๆแล้วถ้าเรามุ่งแต่เน้นบริการเพื่อความบันเทิงมันก็จะไม่เกิดประโยชน์</p>
ผู้ประกาศ	<p>จากเสียงเรียกร้องครั้งนี้ทำให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกและสมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยร่วมมือกัน เพื่อยื่นข้อเสนอแนวทางสนับสนุนการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมอย่างทั่วถึงของคนพิการต่อกทช. ซึ่งมีข้อเสนอที่คนพิการเรียกร้องมากที่สุดข้อหนึ่งคือ การกำหนดให้มีมาตรฐานอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากบริการโทรคมนาคมอย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปรวมถึงการกำหนดมาตรฐานบางประการ เพื่อให้ผู้ที่รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องจัดให้มีบริการที่สอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นของคนพิการแต่ละประเภทต่อผู้รับมอบข้อเสนอ</p> <p>ศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ประพัฒน์มงคล กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติใน</p>

ฐานะผู้รับข้อเสนอ ออกมาเปิดเผยว่าสำหรับข้อเสนอในเรื่องการตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานเทคโนโลยี อุปกรณ์และบริการโทรคมนาคมสำหรับคนพิการและการกำหนดมาตรฐานอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านเทคโนโลยี สำหรับผู้พิการนั้น จะนำเข้าที่ประชุมกทช.ในทันที

จากเสียงเล็ก ๆ ของคนในสังคมที่เรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาจดูเหมือนจะเป็นกลุ่มคนเล็กๆในสังคม แต่คนพิการทุกคนก็มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันกับคนทั่วไปทุกประการ

จุดเด่น

๑. ประเด็นที่น่าสนใจ รวมทั้งเรื่องคุณภาพของเสียงทำดี
๒. มีข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนับสนุนในชิ้นงาน
๓. ชิ้นงานมีคุณค่าของข่าว
๔. มีความพยายามในการสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องและมีมุมมองที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

๑. เทคนิคการตัดต่อเสียงสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวมีช่องว่างของช่องไฟ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าห้วนเกินไป
๒. ควรตรวจสอบการออกเสียงชื่อแหล่งข่าวให้ถูกต้อง
๓. แม้ว่าประเด็นมีความน่าสนใจ แต่เป็นเรื่องไกลตัวผู้ฟังโดยทั่วไป ผลสรุปที่ออกมาน่าจะตอบโจทย์กับผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่านี้
๔. การลำดับบทไม่ต่อเนื่อง ควรสร้างนำหน้าประเด็นของเรื่องให้ชัดเจน รวมถึงความชัดเจนในเรื่องประเภทของผู้พิการว่าจะเฉพาะผู้พิการทางสายตาหรือผู้พิการทั่วไป ตรงนี้จะทำให้ประเด็นมีความคมชัดมากขึ้น

‘เมื่อปูเป็นครูเด็ก’

สารคดีวิทยุกระจายเสียงชมเชย โดยนิตยา น้อยใหญ่ วิทยุจุฬาฯ

(ออกอากาศ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ความยาว ๖:๕๗ นาที)

เสียงน้องแสงรวี	ปูแสมก็เป็นสัตว์ในท้องถื่นชนิดหนึ่งนะคะ ถ้าตาบึงโค้งกลมใหญ่ก็คือตัวเมีย ถ้าตาบึงเล็กแหลมก็จะเป็นตัวผู้ ถ้าเล็กเราก็จะปล่อยให้โตไว้ก่อน แล้วถ้ามีไข่เราก็จะปล่อยให้ขยายพันธุ์คะ
ผู้ประกาศ	นี่เป็นคำบอกเล่าของเด็กหญิงแสงรวี ไวยปัญญา นักเรียนชั้น ป.๖ จาก

	<p>โรงเรียนวัดศรีสุวรรณคงคาราม ในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งโครงการอนุรักษ์ปูแสม กิจกรรมในครั้งนี้ทำให้แสงรวีได้เรียนรู้ว่าหากทุกคนไม่รู้จักอนุรักษ์ปูแสมไว้อนาคตปูแสมจะต้องหมดไปในที่สุด</p> <p>น้องแสงรวี ยังเล่าให้ฟังอีกว่าทุกครั้งเจอปูแสมเธอสังเกตก่อนเลยว่าเป็นตัวผู้หรือตัวเมียหากเป็นตัวเมียที่มีไข่จะปล่อยทันที</p>
เสียงน้องแสงรวี	<p>บางทีเจอปูที่บ้าน ก็บอกขอพ่อคะ ขอพ่อแล้วเขาก็ใส่น้ำมานิดหนึ่งแล้วก็เอามาโรงเรียนพอมมาถึงโรงเรียนก็เอาไปปล่อยในบ่อหลังโรงเรียน</p>
ผู้ประกาศ	<p>จากข้อมูลของนักวิจัยชุมชนในจังหวัดสมุทรสงครามที่ทำการสำรวจพื้นที่ชุมชนวัดศรีสุวรรณ โดยเฉพาะตำบลขันธ์แตก ตำบลคลองโคกลนและตำบลแหลมใหญ่พบว่าเมื่อก่อนที่มีปริมาณปูแสมเป็นจำนวนมาก แต่หลังจาก ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาจำนวนปูแสมกลับลดลงอย่างเห็นได้ชัดเกือบร้อยละ ๘๐</p> <p>อาจารย์สิริรัตน์ นนท์ชะลิวรี อาจารย์โรงเรียนวัดศรีสุวรรณคงคาราม ในจังหวัดสมุทรสงคราม เล่าให้ฟังว่า เมื่อก่อนพื้นที่ในชุมชนการถางป่าเพื่อทำวังกุงและใช้สารเคมีในการฆ่าเชื้อจึงส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะบริเวณแม่น้ำแม่กลอง</p>
เสียงอาจารย์สิริรัตน์	<p>เรื่องของทำลายป่าก่อนนะคะเพราะว่าเอาพื้นที่มาทำวังกุง พอถ่ายน้ำเสียออกจากวังกุงเนี่ยก็ทำให้คลอง พอสูบลำคลองก็หายไปปูตัวเล็กตัวน้อยเพราะว่ามันไม่สามารถที่จะหนีน้ำขึ้นมาได้ ปูก็มีผลกระทบในชุมชนก็คือแทบจะสูญพันธุ์ไป ปูเป็นสัตว์เศรษฐกิจของชุมชน รายได้เขาก็หายไปก็ต้องไปทำโรงงานบ้างอะไรบ้าง วิถีชีวิตชุมชนก็เปลี่ยนไปเขาก็เลยอยากให้ปูกลับคืนมาก็เลยทำโครงการนี้ขึ้นมาเมื่อเด็กเรียนรู้ตรงนี้แล้วก็มีการรณรงค์ เรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม</p>
ผู้ประกาศ	<p>เด็กหญิงรัตนภรณ์ เตชะบุญ หรือน้องแพท นักเรียนชั้น ม.๑ จากโรงเรียนศัททาสมุทร ในจังหวัดสมุทรสงคราม บอกว่าทุกครั้งทีออกมาร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนเพื่อสร้างบ้านให้ปูแสมจะชวนน้องๆในโรงเรียนมาด้วยทุกครั้ง เพราะเห็นว่าสนุกและอยากบอกทุกคนว่าการจับปูแสมที่ถูกต้องนั้นอยากให้จับตัวที่ไม่มีไข่เพราะจะทำให้ปูอยู่กับเราอย่างยั่งยืนได้</p>
เสียงน้องรัตนภรณ์	<p>เจอกิจกรรมนี้เราก็เลยเข้าร่วมเลยทันทีเพราะว่าเราชอบด้วย เราชักธรรมชาติเราก็เริ่มดูชีวิตปูว่าเขาอยู่กันยังไง แล้วก็นำออกมาเผยแพร่แล้วก็ชวนน้องๆในโรงเรียนมาทำก็ไม่อยากให้จับตัวที่กำลังมีไข่อยู่ถ้าเป็นเรา เราก็สงสารมันนะ เพราะว่าเราก็รักเขามาก เพราะว่าเขาทำให้เราสนุกเพราะว่าได้เจอเพื่อนมากมาย</p>
ผู้ประกาศ	<p>คุณศุภชัย เพชรธาดา คนในชุมชนวัดศรีสุวรรณเล่าว่า ในช่วงขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๕ จะเป็นช่วงมหกรรมปูล้างไข่ซึ่งเป็นที่รู้จักในชุมชนว่าปูจะเขี่ยไข่อ่อนออกจากลำตัวมากที่สุดซึ่งมีประมาณ ๑๒,๐๐๐ - ๘๒,๐๐๐ ฟอง ชาวบ้านจะจับปูช่วงนี้กันมากจึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปูน้อยลง เด็ก ๆ จึงใช้วิธีถือป้ายรณรงค์ ในช่วงนี้เพื่อให้คนในชุมชนหันมาให้ความสำคัญ</p>

เสียงคุณศุภชัย	ช่วง ๒ ค่า เดือน ๕ จะเป็นช่วงที่ปู่ล้างไขครับ ก็คือห้อง ๆ จะถือป้ายเดินรอบหมู่บ้าน ครั้งแรกที่เปิดโครงการนี้คนในชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือเขาบอกว่าทำไปเพื่ออะไร เพราะว่าผลกระทบยังมีมาอยู่แต่พอน้อง ๆ ได้ลงมือทำห้อง ๆ ได้ช่วยรณรงค์ถือป้ายก็ให้เห็นปลูกผักคืนมาในชุมชนของเรา ครั้งแรกไม่มีปู่เหลือเลย เพราะสภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนไปพอมีน้อง ๆ ช่วยปลูกป่าทดแทนขึ้นมาความเจริญเติบโตของตนไม่เริ่มเกิดขึ้น สิ่งแวดล้อมก็เริ่มมีมากขึ้นขึ้น ทำให้คนในชุมชนก็ตระหนักเห็นคุณค่าที่เด็ก ๆ ร่วมอนุรักษ์ปู่ขึ้นมาครับ ก็ทำให้ปู่ในชุมชนของเราได้มีจำนวนมากขึ้น
ผู้ประกาศ	นายประกาศ บุญยินดี ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม กล่าวว่าขณะนี้จังหวัดสมุทรสงครามมีการวางนโยบายอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำทุกชนิด โดยเฉพาะปู การปลูกฝังเด็กและเยาวชนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นมาได้ไม่แพ้ผู้ใหญ่
เสียงนายประกาศ	ถ้าเราจะให้ธรรมชาติเราอยู่รอดได้บ้านเมืองเราอยู่ได้เราต้องสร้างเด็กรุ่นใหม่ให้ปลูกฝังให้เขามีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ลุ่มน้ำแม่กลอง เป็นลุ่มน้ำสุดท้ายในประเทศไทยที่มี ๒๕ ลุ่มน้ำสายใหญ่เหลืออยู่ ลุ่มน้ำนี้ลุ่มน้ำเดียวที่สะอาดที่สุด เดียวนี้เราต้องให้เด็กมาสร้างมาสอนผู้ใหญ่ไม่ใช่ผู้ใหญ่มาสอนเด็กให้เด็กลงมาทำให้ผู้ใหญ่ละเอียดใจบ้างว่าคุณไม่ทำกันเลยคุณเอาแต่ทิ้งเอาแต่ทำลายแต่ให้ขณะเดียวกันเราให้เด็กของเราลงไปทำเด็กไปเก็บขยะบ้างเด็กไปปลูกป่าชายเลนมาช่วยกันเก็บขยะในเมืองสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ดีทั้งสิ้น
ผู้ประกาศ	นางสุวณา สุวรรณจุฑะ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กล่าวว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ถือเป็นกำลังของชาติเพราะเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในสังคมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
เสียงนางสุวณา	การที่เด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีมากค่อนั้นหมายความว่าเด็กเขาได้เริ่มเรียนรู้แล้วเรื่องสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของปวงชนชาวไทยต่าง ๆ เขาก็สามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีมากแล้วก็เป็นเรื่องที่ควรเผยแพร่เพื่อจะให้ห้อง ๆ และเด็กเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการที่จะปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติหรือชุมชนของเขาให้อยู่กันอย่างมีความสุข
ผู้ประกาศ	ปู่แสมที่นี่จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติให้กับเด็กเพื่อไม่ให้สูญหายไปในอนาคต เพราะจากการสำรวจข้อมูลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าพื้นที่ป่าชายเลน ในจังหวัดสมุทรสาครถึงสมุทรปราการ เดิมมีประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ ขณะนี้เหลือเพียง ๑๐,๐๐๐ ไร่ จึงเป็นเหตุให้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ป่าชายเลนรวมถึงแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำก็หายไปพร้อม ๆ กัน
	เพลงรักแม่กลอง เสียงร้องเพลงจากเด็ก ๆ ในชุมชนโครงการ

จุดเด่น

๑. การดำเนินเรื่อง ชวนให้ผู้ฟังมีอารมณ์ร่วมด้วยเสียงสัมผัสภาษาและเสียงประกอบต่าง ๆ นับเป็นการผลิตที่ดี
๒. เลือกประเด็นมานำเสนอดี โดยเริ่มจากจุดเล็ก ๆ ของการอนุรักษ์ ทำให้เห็นถึงการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น เป็นการเชื่อมจุดเล็ก ๆ ไปยังจุดที่ใหญ่กว่า

ข้อเสนอแนะ

๑. การเลือกสัมผัสภาษาแหล่งข่าว ควรมีความเกี่ยวเนื่องในชิ้นงาน ไม่ควรยึดเฉพาะตำแหน่งของแหล่งข่าวเท่านั้น
๒. ควรเพิ่มข้อมูลของปูแสมในด้านต่าง ๆ เช่น ปูแสมมีประโยชน์อย่างไรในระบบนิเวศเข้ามาเพื่อเพิ่มน้ำหนักของชิ้นงาน
๓. การให้เสียงคลอเสียงผู้บรรยาย อาจจะไม่จำเป็น ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ฟังหลุดความสนใจกับชิ้นงานได้
๔. ควรมีการอธิบายศัพท์ภาษาที่ไม่รู้จักอย่างแพร่หลาย อย่างคำว่า ตาปั้ง ซึ่งบางกลุ่มอาจจะไม่เข้าใจว่าเป็นอะไร

ความเห็นของกรรมการต่อผลงานที่เข้ารอบ

ข่าวประกอบเสียงเข้ารอบ

การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ: ภัยที่โลกกำลังเผชิญ

๑. การผลิต: ควรปรับปรุงเรื่องคุณภาพเสียง
๒. บทวิทยุ: ยังไม่กระชับ บทสรุปตอบจนเป็นนามธรรมเกินไป
๓. ประเด็น: ไม่เห็นภาพผลกระทบของโลกร้อนว่าเป็นอย่างไร หรือนักวิทยาศาสตร์มาแก้ปัญหาได้อย่างไร ข้อมูลที่นำมาใช้ยังไม่ลึก และไม่โน้มน้าวผู้ฟัง
๔. แหล่งข่าว: ควรหาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงานมาให้สัมผัสภาษามากกว่านี้

เปิดโรงธนาคารชุมชนแห่งแรกของประเทศ

๑. ประเด็น: แม้สามารถหยิบยกกระบวนการมาเสนอได้อย่างน่าสนใจ แต่ประเด็นก็ยังไม่ชัดเจน
๒. แหล่งข่าว: แม้สัมผัสภาษาได้หลากหลาย แต่ยังไม่ครบ เนื่องจากขาดความเห็นของผู้ถูกกล่าวหา และบทสรุปไม่ชัดเจนว่ายุติลงอย่างไร
๓. การเดินเรื่อง: ใช้เวลาในช่วงแรกไปกับความสำเร็จของธนาคารมากเกินไป แต่เมื่อก้าวถึงการเปิดโรงยังเห็นภาพไม่มากนัก ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นการโกงที่เกิดขึ้นได้อย่างไร เป็นเพียงแค่ข้อกล่าวหา

๔. ข้อมูล: ควรอธิบายถึงแหล่งชุมชนในชิ้นงานให้มากกว่านี้ ทำให้ผู้ฟังต้องเดาเอาเองว่า แหล่งชุมชนนั้นอยู่ที่ไหน

ผลกระทบต่อประชาชนหลังการปิดล้อมอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิของกลุ่มเสื้อแดง

๑. ประเด็น: ไม่ชัดเจน จึงไม่รู้ว่าต้องการบอกอะไรแก่ผู้ฟัง
๒. แหล่งข่าว: สัมภาษณ์ได้หลากหลาย แต่ก็ไปไม่ได้ไม่ไกลกว่าความเดือดร้อนเท่าใดนัก
๓. การผลิต: คุณภาพเสียงมีความพยายามสูง
๔. บทวิทยุ: วกวน มีผลต่อชิ้นงาน

เกษตรกรลุ่มน้ำกวังดีใจ ฝนตกช่วยชีวิต

๑. ประเด็น: การนำเสนอของชิ้นงานยังไม่เป็นข่าวมากนัก การเรียบเรียงเรื่องทำให้เห็นว่ามี บางอย่างไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ตั้งมา และมีความสับสนอยู่ในประเด็น เช่น เกษตรกรดีใจที่ฝนตก แต่ ตอนท้ายบอกว่ายังมีปัญหาอยู่ การเสนอแบบนี้ทำให้มองว่าไม่มีปัญหาที่จะนำเสนอ ซึ่งชิ้นงานน่าจะ หยิบจุดที่การแก้ปัญหามากกว่า

๒. การผลิต: คุณภาพเสียงมีปัญหา คุณภาพการผลิตยังไม่ดีเท่าที่ควร
๓. คุณค่าความเป็นข่าวยังไม่มี การใช้คำไม่สมเหตุสมผล เน้นไปเรื่องความเชื่อมากกว่า

อาจารย์ ม. พายัพผู้ไร้สัญชาติให้กำลังใจน้องหม่อมแบ่งเครื่องบินกระดาศพับ

๑. ประเด็น: อยู่ในกระแส ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อหาทางออก เป็นข่าวเชิงบวก มีคุณค่าข่าว
๒. การนำเสนอ: ยังไม่รอบด้าน
๓. ข้อมูล: ควรหามาสนับสนุน เพื่อให้ชิ้นงานมีน้ำหนักมากขึ้น

สารคดีวิทยุกระจายเสียงเข้รอบ

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า: ชีวิตบนเส้นทางความหวัง

๑. การนำเสนอทำให้ผู้ฟังเห็นภาพ ความเดือดร้อน และมีข้อมูลต่างๆ มาสนับสนุนการ นำเสนอ ประเด็นใช้ได้ แต่ต้องทำให้ชัดกว่านี้

๒. เทคนิคเสียง ไม่สอดคล้องกับบทวิทยุ น่าจะมีการบรรยายเพื่อให้รู้ว่าเสียงที่ใส่มีความหมายเกี่ยวกันอย่างไร เพลงตอนท้าย ถ้าไม่มีผลกับชิ้นงาน ไม่ต้องใส่ก็ได้

๓. วิธีการเรียบเรียงเรื่อง สร้างความสับสนให้กับผู้ฟังจากการบรรยาย โดยการให้ข้อมูลความ ชัดแย้งในอดีตสลบกัน น่าจะให้ภาพหลายๆ ด้าน เพื่อความเป็นธรรมของแต่ละฝ่าย

๔. ภาษา มีคำเมือง ซึ่งผู้ฟังอาจไม่เข้าใจได้ทั้งหมด จึงควรมีการอธิบายให้ผู้ฟังได้ทราบ เพื่อให้คนฟังมีความรู้สึกร่วมกับชิ้นงาน และคุณภาพเสียงยังไม่ดีเท่าที่ควร เสียงสัมภาษณ์ฟังไม่ ชัดเจน

๕. เวลาชิ้นงานยาว ทำให้ต้องหาเรื่องมาใส่เพื่อให้พอดีกับเวลา ประเด็นจึงแตก ไม่มีเอกภาพ

๖. แหล่งข้อมูลสำหรับใช้อ้างอิงยังมีน้อยและไม่มีน้ำหนัก ตอนท้ายสคริปต์ไม่ควรจบใน ลักษณะการสอน

ขอตาระอั้งเป็นคนไทย

๑. ประเด็น: มีความพยายามในการเลือกเรื่องที่จะนำเสนอ แต่ยังขาดพลัง
๒. ข้อมูล: น่าจะหามาสนับสนุนให้มากกว่านี้ ไม่ใช่ความคิดเห็นของแหล่งข่าวเพียงอย่างเดียว และไม่ควรมีความคิดเห็นของผู้สื่อข่าว
๓. การใช้ภาษา: บางประโยคขาดการอธิบาย ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. การเดินเรื่อง: กว้างมาก ใหญ่ และเป็นนามธรรม นำเสนอเจาะจงไปที่เด็กโดยตรง ซึ่งจะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น
๕. แหล่งข่าว: ไม่สามารถทำให้เห็นภาพถึงปัญหาในชั้นงานได้ชัดเจน

แต่ขุนนางป่า 'รงค์ วงษ์สวรรค์

๑. ประเด็น: ชัดเจน แต่ความสมดุลของน้ำหนักไม่พอดี เน้นไปที่การเชิดชูบุคคลมากกว่าการอนุรักษ์ ทำให้ความน่าสนใจลดน้อยลงไป ถ้านำแนวคิดการอนุรักษ์ป่าไม้มาเป็นประเด็นของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบจะน่าสนใจมากกว่านี้
๒. เสียงประกอบ: เพลงที่นำมาใส่ไม่เข้ากับเรื่องที่ต้องการนำเสนอ
๓. แหล่งข่าว: เก็บรายละเอียดในการสัมภาษณ์ได้ดี ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพ
๔. การเดินเรื่อง: ควรทำให้เห็นภาพการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกได้ และคล้อยตาม

เชียงใหม่ร่วมใจรณรงค์งดเผา

๑. ประเด็น: ทุกคนมีส่วนร่วม เป็นเรื่องใกล้ตัว
๒. การเดินเรื่อง: ยาวมากเกินไป ทำให้เวลาหมดไปกับการพรรณนา น่าจะเติมอารมณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากกว่านี้
๓. แหล่งข่าว: ให้สัมภาษณ์น้อยเกินไป ทำให้ขาดความหลากหลาย
๔. ประเด็น: น่าสนใจ แต่ขาดข้อมูลอ้างอิงสนับสนุนความเชื่อ ถ้ามีข้อมูลมากกว่านี้จะทำให้น้ำหนักแน่นมากขึ้น

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ในปีก่อนหน้า

จำนวนชิ้นงาน

ยังคงใกล้เคียงกับปีที่ผ่าน ๆ มา แม้สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้ใช้ความพยายามแล้ว

ความเข้าใจในการผลิตรายการข่าวประกอบเสียง

มีทั้งที่เข้าใจและยังไม่เข้าใจดีนัก การผลิตข่าวประกอบเสียง สิ่งที่พึงระลึกไว้เสมอก็คือ

๑. ข่าวประกอบเสียง ไม่ใช่เสียงประกอบข่าว เสียงของแหล่งข่าวกับตัวข่าวจึงควรมีประเด็นที่ชัดเจนเสมอ

๒. เสียงที่นำเข้าจึงต้องมีเนื้อหาสาระ (content) ต้องน่าเชื่อถือ (power of message)
๓. การนำเสียงเข้า (pre-inform) แม้ไม่มีกติกาก็ต้องบอกก่อนว่าเป็นใคร อาจบอกหลังเสียง (post-inform) ได้ แต่ถ้าทำแล้วเกิดความเข้าใจไขว้เขว ก็ควรหลีกเลี่ยง เพราะข่าวประกอบเสียงไม่ได้มีเวลามากพอ และจุดอ่อนของเสียงวิทยุคือเข้าหูซ้ายออกหูขวา ไม่สามารถเปิดซ้ำได้ หากเลือก post-inform ก็ควรเกริ่นนำบ้างว่าเสียงต่อไปเป็นผู้เคราะห์ร้าย เช่น นี่คือเสียงจากหนึ่งในผู้รอดชีวิต เป็นต้น
๔. ควรให้บริบทแก่คนฟังในเรื่องที่เสนอ เช่น ทำไมคนเหล่านี้มาตายที่เมืองไทย เป็นต้น
๕. สิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือ ข่าวไม่ใช่บทความ การที่ผู้ประกาศหรือผู้สื่อข่าวเสนอแนะในข่าวจึงเป็นเรื่องผิดหลักการพื้นฐานของ 'ข่าว'
๖. ย้ำเช่นที่ได้ย้ำทุกปีที่ได้จัดประกวดมาว่า เสียงของผู้สื่อข่าวที่รายงานข่าวไม่ถือว่าเป็นข่าวประกอบเสียง (มีบทความที่เกี่ยวข้องในหนังสือประจำปีของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย)

ศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เช่นเดียวกันกับปีที่ผ่านมา ไม่เป็นที่ชัดเจนว่า ผลงานใดนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม คณะกรรมการตัดสินมีความเห็นตรงกันกับคำพิพากษาที่ว่า 'วิทยุกู้ชาติได้' ในทางตรงกันข้าม 'วิทยุก็บ่อนทำลายชาติได้' ประเด็นที่ทำทนายผู้ประกอบวิชาชีพก็คือการใช้วิทยุกระจายเสียงซึ่งเป็นสื่อที่สามารถตามผู้รับสารไปได้ทุกที่และทุกเวลาในการทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ และนี่คือวัตถุประสงค์อันสำคัญประการหนึ่งของการมีรางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์

ข้อสังเกตอื่น ๆ

คณะกรรมการตัดสินฯ ไม่ได้จำกัดสิทธิในการส่งข่าวหรือสารคดีเพื่อการเผยแพร่ในความหมายทางการประชาสัมพันธ์เข้าประกวด แต่ก็มีข้อสังเกตว่า เป็นเรื่องยากที่ข่าวหรือสารคดีเพื่อการเผยแพร่ดังกล่าว จะตอบสนองความเป็นข่าวหรือสารคดีตามเงื่อนไขของการประกวด อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรไม่ได้ จึงเป็นเรื่องทำทนายองค์กรสื่อในการสร้างสรรค์ข่าวและสารคดีที่สามารถตอบสนองทั้งนักการเมือง ขณะเดียวกันก็มีความเป็นข่าวและสารคดีเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กัน

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ในปีนี้

จำนวนชิ้นงาน

ผลงานที่ส่งเข้ามามีจำนวนใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา ๆ มา โดยข่าวประกอบเสียงมีปริมาณเท่าเดิม ส่วนสารคดีวิทยุกระจายเสียงมีปริมาณเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ปีนี้มีสังกัดใหม่ส่งเข้าประกวดด้วย

รูปแบบการนำเสนอ

๑. เสียง: ควรมีความหมายสอดคล้องกับลักษณะการนำเสนอของช่วงนั้น ๆ หรือเรื่องนั้น ๆ

๒. การนำเสนอ: รูปแบบที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้กันนั้น มักจะคล้ายคลึงกัน เช่น การแทรกเสียงเพลงก่อนการแทรกเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบตายตัว ควรคำนึงถึงความเหมาะสมในวิธีการนำเสนอของเรื่องนั้น ๆ

๓. แหล่งข่าว: ควรมีความเกี่ยวเนื่องกับข่าว และมีบทบาทมากพอที่จะมีผลต่อชิ้นงาน เพื่อให้ข้อมูลมีความสมมูลเพิ่มขึ้น

๔. บทวิทยุ: ไม่ควรใส่ความคิดเห็นลงไป โดยเฉพาะในช่วงจบ ซึ่งบางครั้งเป็นการสรุปมากเกินไปหรืออาจไม่มีความหมายสำหรับสคริปต์นั้น

๕. ข้อมูล: ควรตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่ง การออกเสียงชื่อนามสกุลของแหล่งข่าว เพราะมีผลต่อความน่าเชื่อถือในการนำเสนอชิ้นงานด้วย

๖. การผลิต: ควรมีเทคนิคการเชื่อมเพื่อสื่อความหมายไม่ให้ความซ้ำซ้อนกันระหว่างเสียงบรรยายกับเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องขยายความหมายของเสียงสัมภาษณ์ เพราะเสียงในภาษาวิทยุนี้มีความหมายในตัวเอง

ข้อสังเกตอื่น ๆ

คณะกรรมการตัดสินฯ มีข้อสังเกตว่า ชิ้นงานที่ส่งเข้ามาประกวดมักจะมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการนำเสนอ จึงอาจทำให้มีผลต่อการผลิต โดยเฉพาะการสืบค้นข้อมูล

#